

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2010 M. GEGUŽĖS 26 D. NUTARIMO
NR. 598 „DĖL VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ, KURIŲ SAVININKĖ YRA VALSTYBĖ ARBA KAI
VALSTYBĖ TURI DAUGUMĄ BALSŲ VISUOTINIAME DALININKŲ SUSIRINKIME,
VADOVŲ DARBO APMOKĖJIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (toliau - Projektas)
(TAP-18-1529; TAIS NR. 18-8784(2))**

2018-10-04 Nr.NV-2615

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Projekto 1.1 papunktyje, kuriuo tikslinamas Vyriausybės 2010 m. gegužės 26 d. nutarimo Nr. 598 „Dėl viešųjų įstaigų, kurių savininkė yra valstybė arba kai valstybė turi daugumą balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, vadovų darbo apmokėjimo“ (toliau – Nutarimas) 1.2 papunktis, siūloma nustatyti, kad keičiama norma būtų taikoma naujai įsteigtai ir reorganizuotai viešajai įstaigai. Pastebime, kad tokiu atveju naujai įsteigtos ar reorganizuotos viešosios įstaigos vadovo mėnesinės algos kintamoji dalis nustatoma vadovaujantis Nutarimo 1.1.2 papunktyje nustatyta taisykle, pagal kurią mėnesinės algos kintamoji dalis priklausoma nuo *praėjusių finansinių metų* konkrečių viešosios įstaigos veiklos rezultatų vertinimo rodiklių. Taigi ši nuostata minėtų įstaigų vadovams praktiškai negalėtų būti taikoma. Taipogi, neaišku, kaip minėtų vadovų atžvilgiu būtų taikoma nuostata dėl kintamos dalies nustatymo „vieniems metams, bet neilgiau kaip iki kitų metų kovo 31 d.“ (dėl kintamosios dalies nustatymo momento apribojimo terminu „ne anksčiau nei po 6 mėnesių nuo veiklos pradžios“). Atsižvelgiant į tai, siūlome įvertinti tikslingumą Projektu keičiamo Nutarimo 1.2 papunktyje nustatyti taisyklę, kad pirmaisiais naujai įsteigtos ir po reorganizavimo veikiančios viešosios įstaigos veiklos metais šių įstaigų vadovams mėnesinės algos kintamoji dalis nustatoma ketvirčiais, atsižvelgiant į praėjusio ketvirčio įstaigos veiklos rezultatus, veiklos rezultatų vertinimo rodiklius bei vadovo veiklos rezultatus, nustatant ir Nutarimo 1.1.2 papunktyje nustatytą kintamosios dalies dydžio ribojimą.

2. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo 15 straipsnio 9 dalimi, reorganizavimas laikomas baigtu, kai juridinių asmenų registre įregistruojamos *po reorganizavimo sukurtos naujos viešosios įstaigos* ar įregistruojami *veiklą tęsiančių viešųjų įstaigų* pakeisti įstatai. Todėl Projektu teikiamuose pakeitimuose (Projektu keičiamo Nutarimo 1.2, 1.6 papunkčiai) vartojama sąvoka „reorganizuota viešoji įstaiga“, sudaro neaiškumą dėl jos taikymo apimties bei santykio su „naujai įsteigtos įstaigos“ sąvoka. Siūlytina tikslinti minėtą nuostatą, įvertinant nurodytus aspektus (pavyzdžiui, keičiant į nuostatą „po reorganizavimo veikianti viešoji įstaiga“ ar pan.).

3. Siūlome Projektu keičiamame Nutarimo 1.2 papunktyje tikslinti Nutarime neapibrėžtą „naujai priimto viešosios įstaigos vadovo“ sąvoką, atskleidžiant jos turinį, bei pašalinant neapibrėžtumą: ar naujai įsteigtos viešosios įstaigos vadovas laikytinas ir naujai priimtu vadovu.

4. Siūlome tikslinti Projektu keičiamo Nutarimo 1.6 papunkčio antrojo sakinio formuluotę, aiškiai nustatant šios nuostatos taikymą naujai įsteigčiai ar reorganizuotai įmonei. Siekiant aiškumo ir apibrėžtumo, siūlytina detalizuoti nuostatą „negalima apskaičiuoti“ ir nurodyti atvejus, kai Nutarimo 3 punktas netaikomas.

5. Atsižvelgiant į tai, kad Projekto 1.3 punktu keičiamas Nutarimo 1 priedas, kuriame nustatomi viešųjų įstaigų vadovų mėnesinės algos pastoviosios dalies koeficientai pagal viešosios įstaigos kategoriją, turi būti tikslinamas Projekto 2 punktas ir jo formuluotėje pateikta nuoroda į „šio nutarimo 1.3 papunktyje nustatytus koeficientus“ (jie nustatyti ne papunktyje, o keičiamame priede), o taip pat, sistemiškai įvertinus Nutarimo 1.1.1 papunkčio reguliavimą, turėtų būti tikslinamas ir nauja redakcija dėstomo 1 priedo pavadinimas vietoj žodžio „dydžių“ įrašant žodį „koeficientų“.

6. Turi būti tikslinamas Nutarimo 3.3 papunktis (Projektu nekeičiamas), jo formuluotėje vietoj sąvokos „ligos pašalpos“ įrašant Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatyme vartojamą sąvoką „ligos išmokos“.

Dėl kitų su Projektu susijusių aspektų. Konstitucinėje doktrinoje nustatyta, kad įstatymų leidėjui kyla pareiga įstatyme nustatyti esmines asmenų, gaunančių atlyginimą iš valstybės (savivaldybės) biudžeto lėšų, darbo apmokėjimo sąlygas, lemiančias jų darbo užmokestį (kaip antai darbo apmokėjimo sistemą, darbo užmokesčio sudedamąsias dalis, kriterijus, nuo kurių turėtų priklausyti darbo užmokestis, jų įtaką darbo užmokesčiui)(Konstitucinio Teismo 2015 m. rugsėjo 29 d. nutarimas). Todėl tais atvejais, kai viešosios įstaigos, kurios savininkė yra valstybė arba kai valstybė turi daugumą balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, vadovų darbo užmokesčiui naudojamos valstybės biudžeto lėšos (kai darbo užmokestis mokamas iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų pagal biudžeto lėšų naudojimo sutartį, pasirašytą vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“, 61 punktu), kyla viešųjų įstaigų vadovų darbo apmokėjimo reguliavimo Vyriausybės nutarimu pagrįstumo klausimas bei poreikis viešųjų įstaigų vadovų (o taip pat ir kitų darbuotojų, kai jiems mokamas atlyginimas iš valstybės biudžeto lėšų) esmines darbo apmokėjimo sąlygas reguliuoti įstatymu.

Teisės grupės patarėja

Tatjana Knyzienė

